

Святі Отці Церкви про піст

Categories : [Поради християнам](#)

Date : 23/03/2016

Святий Василій Великий про піст.

"Піст такий давній, як саме людство. Він приписаний ще в раю. Адам дістав цю першу заповідь: "З дерева ж пізнання добра і зла не їстимеш" (Бут. 2:17). Це "не їстимеш" – то наказ посту і стриманості. Якщо б Єва постила на плід дерева того, ми тепер не мусіли б постити... Нас зранив гріх, і ми мусимо лікуватися покутою. Покута ж без посту – без вартісна" (Про піст 1).

"Тому, що ми не постили, нас прогнано з раю. Чинімо, отже, піст, щоб до раю знову повернутися! Хіба не бачиш, що Лазар через піст увійшов до раю?... Не виправдовуйся неміччю тіла і слабкістю! Це ж ти не переді мною виправдовуєшся, але перед тим, хто все знає" (Про піст 1).

"За свій піст Мойсей одержав Закон Божий, писаний Божим пальцем на таблиці. І як його піст на горі дав нам закон, так на долині обжерливість привела людей до ідолопоклонства" (Про піст 1).

"Піст – це вірний сторож душі, вірний товариш тіла, зброя тих, що завзято борються, вишкіл для атлета. Піст проганяє спокуси, намагає до побожності, є другом поміркованості й чистоти. На війнах він дає мужність, а в мирі – спокій. Він робить християнина святим" (Про піст 1).

"Піст заносить молитву до неба, стає для неї крилами до лету вгору. Піст – приріст домів, мати здоров'я, вихователь молоді, окраса старців, добрий супутник, вірний друг дому для подружжя" (Про піст 1).

"Не шукай користі тільки в самому стриманні від страв! Правдивий піст – це усунення гріхів.

"Усувай усяке братання з неправдою" (Іс. 58:6). Прости ближньому образи... Ти не їси м'яса, але пожираєш брата. Стримуєшся від вина, але не поконуєш своєї зарозумілості... Гнів – це пияцтво душі, бо він її приголомшує, подібно як вино" (Про піст 1).

"Піст завжди корисний для тих, що його радо приймають. Бо на такого, що постить, не наважаться нападати злі духи. Навпаки, радше сторожі нашого життя – ангели допомагають тим, що постом очистили свої душі" (Про піст 2).

"Справжній піст – це віддалення від себе злого, здержливість язика, стримання себе від гніву, здавлення в собі лихих пожадань, обмови, брехні, кривоприсяги. Бути вільним від тих речей – це справжній піст. І саме в цьому лежить добро посту" (Про піст 2).

"І постити, і їсти треба побожно. Постимо тоді, коли через піст можемо ліпше виконувати Божу заповідь. А їмо не як захланні, але як Божі робітники, коли Божий закон вимагає скріпляти тіло їжею. Завжди потрібно пам'ятати на слова Апостола (1 Кор. 10:31): "Чи їсте, чи п'єте, чи що інше робите, все робіть на славу Божу" (КПр. 139).

Святий Іоан Золотоустий про піст.

"Значення посту полягає не у стриманості від їжі, а в усуненні гріхів. І хто обмежує піст тільки стриманістю в їжі, той властиво безчестить його. Ти постиш? Докажи мені це своїми ділами! Якими, скажеш, ділами? Коли побачиш бідного, дай милостиню. Коли маєш ворога, примирися! Коли побачиш свого друга щасливим, не завидуй! Коли побачиш гарну жінку, пройди мимо. Хай постяться не тільки уста, але слух, зір, ноги, руки та всі члени нашого тіла... Що за користь, коли ми стримуємося від птиць і риби, а гриземо і з'їдаємо братів" (Про статуй 3).

"Батько посту – це закон Божий. Мати його – стриманість, терпіння, чеснота. Дочки його – подвиг, чистота, невинність. Сини його рідні – Мойсей, Ілля, Даниїл, Іван Хреститель і весь хор Святих, особливо пустельників і подвижників. Найближчі родичі його – віра, надія, любов. Друзі його – мир, покора, згода. Слуги його – славослів'я, безнастанний псалмоспів, чиста молитва" (На початок святого Посту).

"У пості перебуває страх Божий, а плоди його – святість, непорочність, довір'я до Бога, небесне царство, життя вічне" (На початок святого Посту).

"Можна багато постити і не дістати за це нагороди. Чому? Бо стримуючись від їжі, не здержувалися від гріхів. Не їли м'яса, а з'їдали дома бідних. Не впивалися вином, а п'яніли злою похиттю. Проводячи весь день без їжі, перебували на сороміцьких видовищах... Яка користь з посту, коли ти позбавляєш тіло дозволеної законом їжі, а душі даєш протизаконну поживу" (Покаяння 4).

"Якщо теперішній піст проведемо з такою ревністю, що цього тижня зовсім перестанемо клястися, наступного подолаємо гнів, а ще через тиждень викорінимо обмови, а в подальші тижні поправимося ще в іншому, то йдучи тієї дорогою вище й вище, мало-помалу осягнемо сам вершок чесноти" (Про статуї 4).

Катрій Ю., ЧСВВ. Перлини Східних Отців / 2-ге вид., доп. – Львів: Місіонер, 1998. – 344 с. – С. 214-217.